

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO POWIATU CHODZIESKIEGO NA LATA 2011-2020

Wersja uproszczona

**STAROSTWO POWIATOWE
UL. WIOSNY LUDÓW 1
64-800 CHODZIEŻ**

KWIECIEŃ 2011

I. Wstęp

W 2010 roku mija czasokres obowiązywania dotychczasowej Strategii rozwoju powiatu. Strategia ta zaowocowała wieloma przedsięwzięciami w sferze społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej, które przyczyniły się do konsolidacji powiatu, umocnienia jego spójności społecznej, terytorialnej i gospodarczej. W sukurs aspiracjom rozwojowym powiatu przyszło wsparcie z funduszy unijnych, które w sposób racjonalny zostały wykorzystane, z dobroczynnym skutkiem dla lokalnej społeczności. Tu możemy jedynie skonstatować, że miniony okres nie był czasem straconym, a wręcz przeciwnie – optymalnie wykorzystanym.

Powiat stanął teraz przed koniecznością sporządzenia i uchwalenia kolejnej Strategii Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Powiatu Chodzieskiego zwanej dalej w skrócie Strategią Rozwoju Powiatu (SRP) lub Strategią (przez duże S), wychodzącej naprzeciw nowym potrzebom i wyzwaniom. Zainicjował więc uruchomienie procesów jej budowania i uchwalenia. Przedstawiamy Państwu jej uproszczoną wersję, którą sporządziliśmy streszczając niektóre rozdziały, albo sporządzając z nich wyciągi.

Strategia jest projekcją przyszłości zadeklarowanej w wizji i w wywodzących się z niej – i z uwarunkowań powiatu – celach, do urzeczywistniania których samorząd powiatowy, w partnerstwie z innymi podmiotami, będzie dążył, podejmując określone sposoby działania wyznaczone, w misji i scenariuszu realizacyjnym Strategii oraz dokonując przekształceń obecnego stanu powiatu w oczekiwany.

Zakres Strategii określają ustawowe kompetencje powiatu i możliwości oddziaływania na inne podmioty. Jest ona realizowana przez samorząd powiatowy i jego partnerów. Nie obejmuje spraw, na które władze powiatu i strategiczni partnerzy nie mają wpływu.

Strategia nie jest zbiorem życzeń, a analizą tego co jest i co może być zrealizowane, a więc zbiorem realnych potrzeb społecznych i realnych środków służących stopniowemu ich zaspokajaniu. Nie poprzestaje jednak wyłącznie na tym. Uwzględnia też trendy, wewnątrz i w otoczeniu powiatu, a zatem szanse jakie mogą pojawić się w przyszłości. Szanse zaś lubią tych, którzy są na nie przygotowani. Powiat chce być na nie przygotowany, a Strategia będzie mu w tym pomocna.

II. Przedmiot, podmiot i beneficjenci Strategii (streszczenie)

1. **Przedmiotem strategii** rozwoju jest terytorium powiatu i jego zasoby oraz te sprawy, na które samorząd powiatowy ma wpływ, które są w jego kompetencji.
2. **Podmiotem strategii** jest samorząd powiatu i jego jednostki organizacyjne oraz te podmioty, które deklarują uczestnictwo w jej realizacji (inne jednostki samorządu terytorialnego, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne itp. nazywane strategicznymi partnerami). Strategie samorządów różnych szczebli i krajowe powinny być z sobą spójne. Strategia tę spójność zapewnia.
3. **Beneficjentami (adresatami) strategii** są odnoszący korzyści z jej realizacji, czyli mieszkańcy powiatu, a także czasowo przebywający na jego terytorium np. turyści, wczasowicze. Beneficjentami mogą być również podmioty (samorządowe, gospodarcze, organizacje pozarządowe i inne), które nie deklarują uczestnictwa w realizacji celów Strategii.

III. Schemat procesu budowy Strategii

1 **Analiza i diagnoza sytuacji na terytorium objętym strategią.**

Inwentaryzacja i ocena zasobów oraz zjawisk społeczno-gospodarczych; identyfikacja problemów i potencjałów rozwojowych, w tym za pomocą analizy SWOT.

2 **Wizja rozwoju terytorium objętego strategią.**

Wskazuje do czego na terytorium objętym strategią powinno się dążyć. Wizja to oczekiwania i nadzieje lokalnej społeczności – i jej samorządu – na przyszłość. To zbiór wyznawanych społecznie wartości i nieokreślonych czasowo pożądanых cech obszaru, które należy urzeczywistniać wykorzystując jego potencjały rozwojowe. Wizja to główny, perspektywiczny, najbardziej ogólny i dalekosiężny cel wykraczający najczęściej poza ramy czasowe strategii.

3 **Misja.**

To kwintesencja działań i czynności samorządu terytorialnego zmierzających do osiągnięcia wykreowanej wizji i celów rozwoju. To skondensowany plan działania na rzecz ich urzeczywistnienia.

4 **Cele strategiczne albo ogólne.**

Są one wynikiem dekompozycji wizji, jej uszczegółowionymi częściami składowymi, przewidzianymi do osiągnięcia w okresie objętym strategią, np. w ciągu 10 lat.

5 **Cele operacyjne/szczegółowe i działania strategiczne.**

To cele cząstkowe, przyporządkowane celom strategicznym i mające służyć ich osiągnięciu. Wyznacza się je na okresy krótsze niż cele strategiczne (na 5 lat). Cele operacyjne/szczegółowe są z kolei osiągane przez zespół różnorodnych działań strategicznych, wskazywanych w strategii, ale realizowanych głównie poprzez programy wdrożeniowe z uwzględnieniem przyjętych w nich priorytetów.

6 **System realizacji strategii.**

Ustalenie w jaki sposób, czyimi siłami, jakimi środkami i przy jakich rozwiązaniach organizacyjnych będzie się realizować cele strategii. System obejmuje m.in.: wskazanie potencjalnych podmiotów realizacji strategii i jej ramy finansowe. Opis sposobów zarządzania oraz implementacji (wdrażania) strategii, a także mierniki osiągania celów, zasady koordynacji działań, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii.

7 **Programy wdrożeniowe**
(Programy operacyjne lub programy rozwoju)

UWAGA: Analiza SWOT, wizja, misja (poz. 1, 2, 3) wypracowywane są z udziałem społeczności lokalnej. Cele i system realizacji (poz. 4, 5, 6) przygotowywane są kameralnie podczas prac studyjnych, po czym poddawane, wraz z projektem całej strategii, konsultacji społecznej, w myśl art. 6 ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju. 7 Programy rozwoju/programy operacyjne – 5 letnie dokumenty wdrożeniowe, przy pomocy których realizuje się strategię rozwoju.

VI. Diagnoza stanu powiatu (streszczenie IV.1, IV.2, wyciąg IV.3)

IV.1 Ocena zasobów i zjawisk występujących w powiecie

- 1) Ważne szlaki drogowe = pasmo przyspieszonego rozwoju gospodarczego, kolejowe, wodne.
- 2) Przeciętnie więcej niż w kraju i województwie lasów zasobnych w zwierzynę łowną i runo leśne, łąk, wód i obszarów chronionych.
- 3) Mało gruntów ornych i do tego mało urodzajnych- konieczność poszukiwania przez rolników dodatkowych źródeł dochodu, m. in. poprzez podejmowanie działalności pozarolniczej.
- 4) Z jednej strony utrwalony etos pracy i dobre tradycje przedsiębiorczości (porcelana, maszyny parowe zastosowane w XIX w.), z drugiej strony – mało podmiotów gospodarczych i duże bezrobocie.
- 5) Niewykorzystany potencjał turystyczny, rekreacyjny i sportowy na obszarze powiatu.
- 6) Cenny kapitał ludzki – większy niż w kraju i województwie udział ludzi młodych w strukturze wiekowej, ale ciągle spadający. Do 2030 r. powiatowi nie grozi depopulacja.

IV.2 Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju powiatu

- 1) Polityka państwa. Planowana metropolizacja i przyspieszenie rozwoju terenów przy metropoliach zamiast dotychczasowej polityki wyrównywania szans między regionami. Zachodzi więc konieczność oparcia rozwoju powiatu o własne zasoby i wewnętrzne czynniki rozwoju i ubieganie się o wspieranie tego rozwoju środkami zewnętrznymi.
- 2) Prognozy i trendy rozwojowe w kraju, regionie i w UE.
 - coraz powszechniejsze docenianie środowiska naturalnego i potrzeby jego ochrony, a także zmiany źródeł energii na proekologiczne,
 - stawianie na potencjał ludzki, wysoką technikę i informatyzację, a nie tylko na zasoby materialne,
 - stwarzanie warunków dla starzejącego się społeczeństwa,
 - zapowiadany przez rząd zwiększony udział dochodów j.s.t. w strukturze dochodów państwa.
- 3) Zalecane przez państwo koordynowanie planów strategicznych i zagospodarowania przestrzennego wszystkich j.s.t i rządowych dla uzyskania koncentracji środków na rozwój i uzyskanie efektu synergii.

IV.3 Wnioski, konkluzje, rekomendacje z diagnozy

Uwarunkowania zewnętrzne, w powiązaniu z uwarunkowaniami wewnętrznymi wskazują, iż w działalności samorządu powiatowego i w Strategii należy:

- opierać przyszłość powiatu na endogenicznych czynnikach rozwoju, a dla efektywnego ich wykorzystania pozyskiwać środki zewnętrznego wsparcia, głównie unijnego pochodzenia. W ten sposób użyte potencjały przyczynią się do rozwoju przedsiębiorczości, w tym turystycznej, do rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa, do kreowania wzrostu zatrudnienia i poprawy jakości życia mieszkańców,
- wyznaczyć cele SRP, w miarę spójne z celami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, aby zwiększyć szanse powiatu na wsparcie finansowe dla inwestycji i innych przedsięwzięć preferowanych przez samorząd wojewódzki, w tym wsparcie finansowe w ramach WRPO kontraktów terytorialnych,
- tworzyć partnerstwa do realizacji przedsięwzięć wspólnych zarówno „twardych” jak i „miękkich”, w tym opartych na priorytetach Strategii Lizbońskiej. Ułatwi to samorządom pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów ważnych dla powiatu jak i partnerów,
- wykorzystać szanse stwarzane przez dostępność do środków unijnych na:
 - a) rozwój i poprawę infrastruktury służącej ludziom i gospodarce, a stanowiącej dźwignię każdego rozwoju;
 - b) umocnienie tożsamości kulturowej poprzez poszerzenie zasięgu i promocję imprez kulturalnych, organizowanych dotąd lokalnie, na obszar całego powiatu;
 - c) zapewnienie rozwoju i podniesienie jakości kapitału ludzkiego poprzez: edukację i wzrost kwalifikacji odpowiadających potrzebom społecznym i gospodarczym, poprawę dostępności do usług medycznych, kulturalnych i rekreacyjno-turystycznych oraz zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i socjalnego wspólnocie powiatu,
 - d) korzystać z doświadczeń zagranicznych i krajowych partnerów powiatu.

V. Wizja rozwoju powiatu (wyciąg)

Powiat o dużym potencjale społeczno – ekonomicznym; racjonalnie i w sposób niezagrażający środowisku wykorzystujący - posiłkując się zewnętrznymi środkami wsparcia - wewnętrzne czynniki rozwoju: położenie geograficzne, walory krajobrazowo – turystyczne i gospodarcze, nie wyłączając rolniczych oraz aspiracje i umiejętności ludzkie;

rozbudowujący infrastrukturę; zapewniający zatrudnienie i wysokiej jakości usługi publiczne; przyczyniający się do zapewnienia bezpieczeństwa i poprawy jakości życia mieszkańcom, a także uatrakcyjnienia pobytu turystom.

VI. Misja powiatu (wyciąg)

Misją samorządu powiatowego jest podejmowanie - wraz z partnerami strategicznymi i mieszkańcami - różnorodnych działań w zakresie swoich kompetencji, z wykorzystaniem wszystkich czynników rozwoju, w tym mądrości ludzi i umiejętności ich współpracy w dążeniu do urzeczywistnienia wizji i wywodzących się z niej celów Strategii.

VII. Cele Strategii (wyciąg)

VII.1 Informacje ogólne o celach i miarach ich osiągnięcia

Każdej ludzkiej aktywności, indywidualnej, bądź zbiorowej, przyświecają określone cele. Ludzie działają bowiem na jakiś użytek, dla zaspokojenia różnorodnych potrzeb. Cele wskazują i opisują spodziewane zmiany jakie nastąpią, bądź powinny nastąpić, wskutek podjęcia określonych działań i przedsięwzięć. Cele Strategii wywodzą się z rozpoznania zasobów i analizy potencjałów rozwojowych powiatu dokonanych w diagnozie, w połączeniu z analizą SWOT oraz z wizji rozwoju powiatu. Są wynikiem dekompozycji wizji, rozłożenia jej na czynniki pierwsze, z uwzględnieniem możliwości i sposobów wykorzystania zasobów oraz innych potencjałów powiatu, w ramach spełnianej przez samorząd misji.

Celem głównym Strategii, jakkolwiek najbardziej ogólnym i perspektywicznym jest dążenie samorządu do osiągnięcia stanu powiatu zdefiniowanego w społecznie wykreowanej wizji jego rozwoju.

Celami ściśle powiązanymi z celem głównym są cele rozwojowe (strategiczne) i pośrednie (szczegółowe zwane też operacyjnymi). Cele strategiczne powinny być osiągnięte w czasie objętym Strategią, tj. w ciągu 10 lat, przyczyniając się do spełnienia, w możliwie największym stopniu postulatów wizji.

Cele strategiczne powinny być i są w Strategii ograniczone do zaledwie czterech. Ich nadmiar rozpraszałby wysiłki i wskazywał, że powiat nie ma zhierarchizowanych priorytetów rozwoju, a tak przecież nie jest. Cele strategiczne wywodzą się z wizji, ale uwzględniają także rekomendacje z diagnozy i analizy SWOT, dane ze strategii gmin,

województwa, LSR i sondażu mieszkańców odnośnie najważniejszych społecznie obszarów tematycznych. Z ankiet i rozmów z liderami społeczności lokalnej wynika, iż priorytetowymi dziedzinami, do których cele strategiczne powinny się odnosić są:

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYPOWIEDZI
Gospodarka i miejsca pracy	60%
Infrastruktura transportowa i komunikacja	44%
Turystyka i ochrona walorów przyrodniczych	44%
Usługi społeczne:	
• edukacja	32%
• usługi medyczne	30%
• usługi socjalne, bezpieczeństwo publiczne i inne usługi	20%

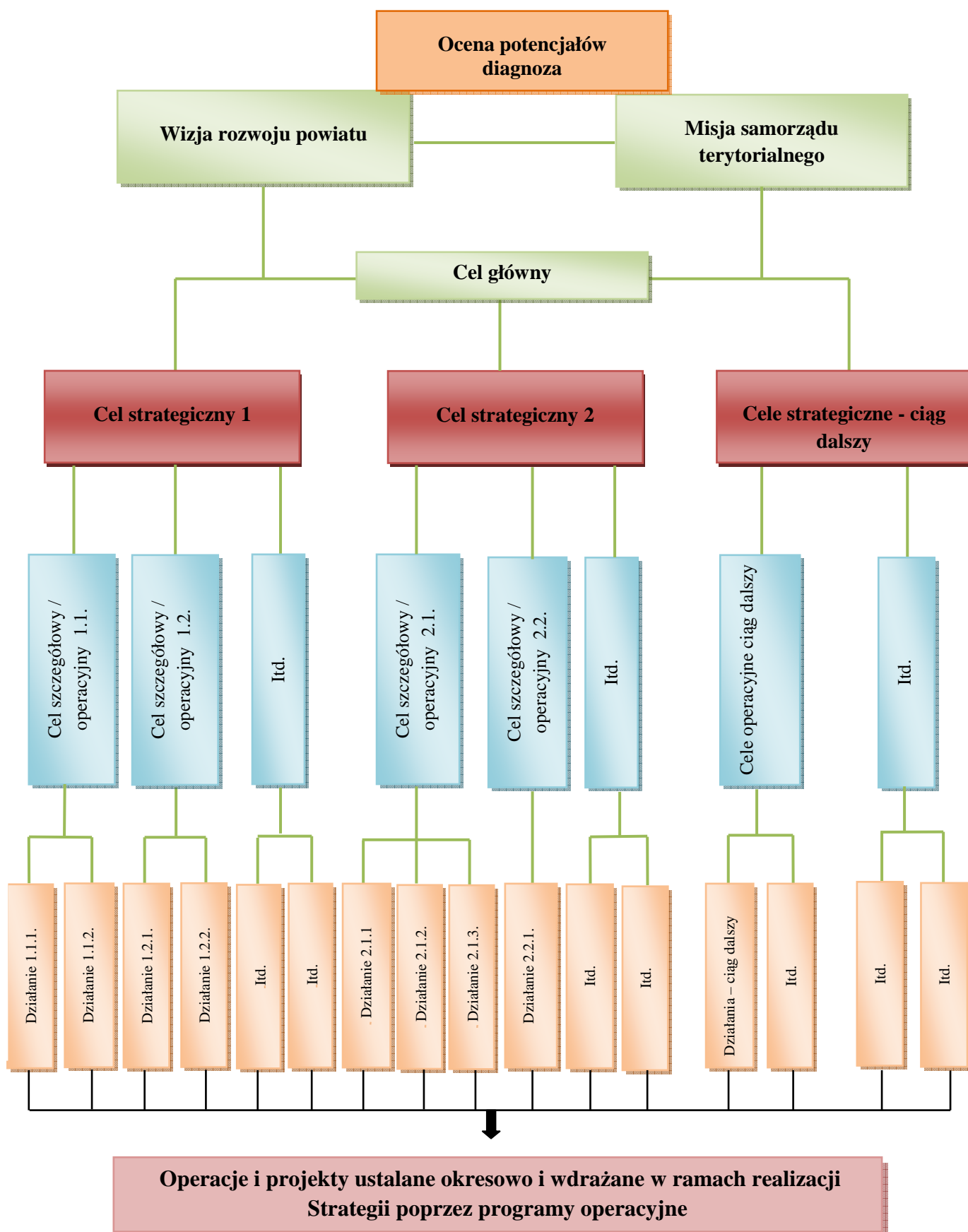
Przedstawione wyżej wyniki sondażu nie są oczywiście reprezentatywne, ale w połączeniu z informacjami zawartymi w strategiach województwa i gmin, Lokalnej Strategii Rozwoju, opracowanej przez LGD na użytek programu LEADER, przy opracowaniu których to strategii mieszkańcy powiatu brali liczny udział – można uznać, że odpowiadają one poglądom szerszych grup społecznych. Są też zbieżne z wnioskami i rekomendacjami wynikającymi z diagnozy stanu powiatu zwieńczonej analizą SWOT (rozdział V Strategii). Mogą więc być wykorzystane do formułowania celów strategicznych, obok sugestii wynikających z dokumentów zewnętrznych (Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 r., Strategia Rozwoju Województwa Wlkp., Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wlkp, WRPO 2007-2013 i innych) oraz z trendów rozwojowych.

Cele strategiczne będą osiągnęte poprzez realizację celów pośrednich (szczegółowych), częściowych wobec strategicznych. Jest ich w Strategii 14. Cele szczegółowe z kolei będą realizowane poprzez różnego rodzaju działania zwane też operacjami. Działania (operacje) – to grupy projektów lub projekty/ przedsięwzięcia wdrażane przez jednego bądź kilku beneficjentów, przyczyniające się do osiągnięcia celów szczegółowych do których się odnoszą. Działania są rozwinięciem misji samorządu i swego rodzaju mini programami realizacyjnymi Strategii.

Cele operacyjne/szczegółowe dają z reguły szybsze rezultaty niż cele strategiczne. Są bowiem osiąmane w krótszym czasie, a ich efekty bezpośrednio widoczne.

W trakcie realizacji Strategii do 2020 roku, zostaną sporządzone dwa programy wdrożeniowe. Będą to programy operacyjne. Ich zadaniem jest wskazać priorytety i zhierarchizować zadania inwestycyjne, bądź inne przedsięwzięcia rozwojowe i ustalić harmonogram ich realizacji. Pierwszy program odnosi się do 2015 r. i jest załącznikiem do Strategii. Drugi obejmie lata 2015-2020 i będzie zbieżny z czasokresem nowej Agendy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020. System powiązań celów z wizją, misją oraz działaniami strategicznymi ilustruje Schemat 2.

Schemat powiązań poszczególnych elementów Strategii

Miarami stopnia osiągania celów Strategii będą odpowiednie **wskaźniki**. Zestawy tych wskaźników znajdują się dalej, w rozdziale VIII. Tu scharakteryzujemy je tylko w sposób ogólny. Dla oceny realizacji celu głównego i celów strategicznych, wykraczających z reguły poza natychmiastowe i bezpośrednie efekty realizacji działań i przedsięwzięć rozwojowych, adekwatne są **wskaźniki oddziaływania** na powiat i jego rozwój w dłuższych odstępach czasu. Wskaźnikami tymi będą np. przyrost lub brak spadku zatrudnienia, wzrost zadowolenia z życia w powiecie przejawiający się ujemną migracją ludności z jego granic itd. Strategia zakłada ocenę wskaźników oddziaływania po 10 latach, tj. po zakończeniu realizacji celów strategicznych. Nie ogranicza to oceny trendów oddziaływania tych celów na powiat w krótszych okresach. Do pomiaru realizacji celów szczegółowych stosowane będą **wskaźniki rezultatu**, pokazujące bezpośredni efekt osiągany z realizacji działań i przedsięwzięć, które podejmuje się dla osiągnięcia tych celów. Będzie to np. skrócenie czasu podróży lub zmniejszenie liczby wypadków wskutek modernizacji drogi itd.

Miernikami zaś odnoszącymi się do oceny działań/operacji i przedsięwzięć rozwojowych będą **wskaźniki produktu** (materialne np. ilość km zmodernizowanej drogi lub finansowe np. kwota wydana na stypendia dla uczniów itp.). Wskaźniki produktu będą sprecyzowane w dokumentach wdrażających Strategię – w programach rozwoju powiatu.

VII.2. Cele strategiczne i operacyjne/ szczegółowe oraz działania strategiczne służące ich realizacji

Cel strategiczny 1

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i przeciwdziałanie bezrobociu

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i przeciwdziałanie bezrobociu jest w ocenach mieszkańców powiatu najpilniejszą potrzebą i najważniejszym postulatem kierowanym do jego władz. Nie dziwi to, skoro w czerwcu br. bezrobocie wyniosło 15,7% i było jednym z największych w Wielkopolsce.

Wpływ samorządu powiatowego na rozwój przedsiębiorczości jest niewielki, co nie znaczy, że niemożliwy. Możliwości w tym zakresie pokazuje zestaw działań prorozwojowych dla realizacji celów szczegółowych 1.1, 1.2 i 1.3.

Większa jest natomiast możliwość oddziaływania, m. in. poprzez Powiatowy Urząd Pracy, na aktywizowanie i równoważenie lokalnego rynku pracy oraz promowanie różnych form zatrudnienia.

Wykorzystanie zasobów pracy jest jednym z najważniejszych czynników wzrostu gospodarczego. Zasoby pracy mogą zaś być efektywnie wykorzystane, gdy gospodarka charakteryzuje się trwałym trendem wzrostowym.

Lokalne rynki pracy wykraczają poza granicę pojedynczych gmin i zawierają się głównie – poprzez układy komunikacyjne i inną infrastrukturę – w granicach powiatu. Stąd też samorząd powiatowy i Powiatowy Urząd Pracy muszą poszukiwać równowagi między popytem na pracę a jej podażą, korzystając z różnych sposobów osiągania tej równowagi. Jest to jedno z głównych zadań samorządu powiatowego, realizowane w ramach polityki rozwiązywania problemów społecznych. Uzasadnione jest zatem wprowadzenie do SRP jednego z celów strategicznych (cel 1) poświęconych tej problematyce. Dróg wiodących do poprawy na rynku pracy jest wiele. Dotyczą one kształtowania materialnego otoczenia, tj. rozbudowy wszelkiego rodzaju infrastruktury, zwłaszcza drogowej i usprawnienia komunikacji zbiorowej. Z jednej strony sprzyja to inwestycjom i rozwojowi przedsiębiorczości, zarówno w miastach jak i we wsiach (dywersyfikacja działalności wiejskiej) i zwiększeniu ilości miejsc pracy, a z drugiej – poprawia mobilność społeczną i dostępność do oddalonych niekiedy miejsc pracy. Znaczący wpływ na równowagę rynku pracy ma infrastruktura edukacyjna i system kształcenia, a zwłaszcza jego dostosowanie do potrzeb tego rynku, a także jakość usług medycznych zapewniających zdrowie osobom pracującym.

Niniejszy cel strategiczny będzie osiągany wskutek realizacji celów szczegółowych (operacyjnych) 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 i przewidzianych dla nich działań strategicznych zwanych też rozwojowymi. Cele te i działania mogą zostać w przyszłości zmodyfikowane bądź uzupełniane.

Cele operacyjne/ szczegółowe, których realizacja przyczyniać się będzie do osiągnięcia celu strategicznego 1 – „Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i przeciwdziałanie bezrobociu”.	Działania i przedsięwzięcia strategiczne (rozwojowe), przy pomocy których zamierza się osiągnąć cele operacyjne/ szczegółowe.
1	2
<p><i>Cel 1.1.</i> <i>Tworzenie miejsc pracy poprzez promowanie i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.</i></p> <p>Podstawowym warunkiem rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy jest rozbudzanie skłonności oraz tworzenie warunków do zakładania firm i samozatrudniania się. Potrzebne jest zatem nauczanie podstaw przedsiębiorczości w szkołach ponadgimnazjalnych i w systemie edukacji</p>	<p>1.1.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu dla wywołania ekspansji inwestorów lokalnych i pozyskania nowych z zewnątrz. Dokonywać tego należy poprzez kształtowanie struktury przestrzennej, tj. rozwój infrastruktury transportowej, technicznej i społecznej oraz stwarzanie przyjaznego klimatu, wskazywanie szans rozwoju przedsiębiorstwom, promowanie firm i ich produktów oraz dobrych praktyk, które innych doprowadziły do sukcesów gospodarczych.</p> <p>1.1.2. Promowanie i utrwalanie zróżnicowanego gospodarczo modelu wsi oraz wielofunkcyjnych gospodarstw rolnych prowadzących dodatkową</p>

<p>pozaszkolnej. Potrzebne jest ułatwianie, wspólnie z j.s.t. różnych sfer, działalności gospodarczej. Potrzebna jest wreszcie dalsza rozbudowa infrastruktury w powiecie. Dziś nie wystarczy oferować przedsiębiorcom i inwestorom uzbrojonych terenów inwestycyjnych i ludzi do pracy. Trzeba zapewnić im ponadto dobrą dostępność komunikacyjną do tych terenów, infrastrukturę społeczną i około biznesową wraz z usługami medycznymi, kulturalnymi, sportowymi, handlowymi, bankowymi i innymi. Tu również otwiera się pole do współdziałania samorządów terytorialnych różnych poziomów i tworzenia między sobą i z innymi podmiotami partnerstw. Realizacja celu ma przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia oraz wykorzystania potencjału osób odchodzących z rolnictwa i sektorów tracących znaczenie gospodarcze. Ma też wzmocnić finansowo j.s.t. wskutek wzrostu dochodów z tytułu udziału w podatkach od osób fizycznych i prawnych.</p>	<p>działalność pozarolniczą dla ochrony wsi przed wahaniami koniunktury rolniczej i zatrudnienia nadwyżek siły roboczej gospodarstw (we współdziałaniu z O/ODR i O/ Izby Rolniczej).</p> <p>1.1.3. Podniesienie poziomu wyposażenia i usług istniejących instytucji obsługi biznesu zwłaszcza w zakresie pozyskiwania unijnych środków na rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa albo podjęcie inicjatywy, o której mowa w działaniu 1.1.9.</p> <p>1.1.4. Wspieranie, dostępnymi środkami, zatrudnienia, samozatrudnienia, e-pracy oraz tworzenia spółdzielni socjalnych.</p> <p>1.1.5. Promowanie ochrony środowiska i stosowanie zachęt do budowy zakładu segregowania i recyklingu odpadów, dla zwiększenia zatrudnienia, w tym osób o niskich kwalifikacjach zawodowych.</p> <p>1.1.6. Uczenie podstaw przedsiębiorczości, agrobiznesu i szacunku dla przedsiębiorców w szkołach ponadgimnazjalnych oraz rozpowszechnianie tych wartości wśród całej społeczności lokalnej.</p> <p>1.1.7. Zabieganie przez władze powiatu o modernizację sieci elektroenergetycznej.</p> <p>1.1.8. Wyznaczanie w porozumieniu z gminami, terenów inwestycyjnych, w tym pod elektrownie wiatrowe i promocja tych terenów.</p> <p>1.1.9. Rozważenie podjęcia współrealizacji inicjatywy gminy Budzyń dotyczącej powołania Centrum Bezpłatnej Obsługi Biznesu i Agrobiznesu zwłaszcza dla podmiotów rozpoczynających działalność.</p>
1	2
<p><i>Cel 1.2.</i> <i>Promowanie turystyki dla zwiększenia udziału usług turystycznych w gospodarce, wzrostu zatrudnienia i dochodów.</i></p> <p>Turystyka jest zarówno zjawiskiem społecznym, jak i dziedziną gospodarczą, o charakterze interdyscyplinarnym, oddziałującym kreatywnie na rozwój wielu innych działalności. Znamionuje ją wysoki udział pracy ludzkiej. W ten sposób staje się ona generatorem licznych miejsc pracy. Dla turysty i</p>	<p>1.2.1. Promowanie różnych form turystyki, rekreacji i wypoczynku jako jednej z potrzeb ludzi, społeczeństw i jako działalności gospodarczej, przynoszącej dochód i przysparzającej miejsca pracy.</p> <p>1.2.2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej powiatu przez ochronę i ulepszanie walorów przyrodniczych i kulturowych oraz poprawianie do nich dostępności.</p> <p>1.2.3. Znakowanie, w porozumieniu z gminami, przy drogach lokalnych miejsc atrakcyjnych turystycznie i wskazywanie dojazdów do obiektów turystycznych (kąpielisk, wypożyczalni sprzętu, kempingów, pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, hoteli, szlaków turystycznych itd.).</p> <p>1.2.4. Współudział w partnerstwie z gminami i województwem, w budowaniu infrastruktury turystycznej, m. in. ścieżek pieszo-rowerowych, odgałęzień od dróg do obiektów turystycznych, w tym w ramach budowy infrastruktury dla Wielkiej Pętli Wielkopolsko-Kujawsko-Lubuskiej (Warta-Notec).</p> <p>1.2.5. Wypracowanie wspólnie z gminami sposobów udostępniania infrastruktury publicznej sportu, rekreacji, kultury i wypoczynku na potrzeby turystyki masowej.</p> <p>1.2.6. Stworzenie sprawnie działającego Powiatowego</p>

<p>jego psychiki potrzebna jest otwartość przestrzeni. Duży udział łąk i otwartych wód w strukturze użytkowania powierzchni powiatu przestrzeń tę mu zapewnia. Powiat jest atrakcyjny turystycznie z uwagi na posiadane zasoby natury i kultury, czyste środowisko, wielobarwne krajobrazy, ale także bogatą infrastrukturę turystyczną: szlaki piesze i rowerowe, wielofunkcyjnie zagospodarowane zbiorniki wodne, zrewaloryzowane obiekty architektury i kultury, bogatą bazę gastronomiczno-noclegową, rozwiniętą agroturystykę itd.</p> <p>Wszystko to warto jest udostępnić ludziom – nie tylko mieszkańcom, ale turystom i rekreantom z dużych miast. Rozwój działalności turystycznej i ożywienie przez nią całej gospodarki leży w interesie mieszkańców i świadczeniodawców usług turystycznych, a także j.s.t.: gmin i powiatu. Mogą one bowiem liczyć na wzrost dochodów budżetowych z tytułu udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych.</p>	<p>Punktu Informacji Turystycznej GIS, mającego zinventaryzowane zasoby turystyczne całego terytorium powiatu, oferty turystyczne dla określonych grup np. wędkarzy, grzybiarzy, myśliwych, rowerzystów itd.</p> <p>1.2.7. Promowanie wzajemnego świadczenia usług przez różne ośrodki turystyczne i gospodarstwa agroturystyczne wczasowiczom np. zapewnienie w każdy dzień pobytu wypoczynku w innym obiekcie, co uatrakcyjniłoby pobyt.</p> <p>1.2.8. Organizowanie szkoleń doskonalących dla organizatorów turystyki i agroturystyki.</p> <p>1.2.9. Aktywne wspieranie realizacji programów turystycznych różnych organizacji działających na rzecz powiatu, m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Związku Miast i Gmin Nadnoteckich realizującego „Program Rozwoju Produktu Turystycznego oraz Kreacji Marki Gmin Nadnoteckich”, - Międzypowiatowego Klastra Turystycznego, - Turystycznej Pętli Wielkopolsko-Kujawsko-Lubuskiej (szlaku wodnego), - LGD „Dolina Noteci”, <p>Albo opracowanie Zintegrowanego Programu Rozwoju Turystyki w Powiecie i określenie kierunków wsparcia poszczególnych obszarów pro turystycznych.</p> <p>1.2.10. Udzielanie pomocy w pozyskiwaniu przez organizatorów turystyki wsparcia finansowego z funduszy unijnych na rozwój świadczonych usług.</p> <p>1.2.11. Skoordinowanie i wsparcie międzygminnej budowy wież widokowych i punktów obserwacyjnych przyrody w Dolinie Noteci i na wzgórzu Gontyniec.</p> <p>1.2.12. Promowanie, wraz z gminą miejską Chodzież wzgórza „Talerz” i zachęcanie inwestorów do wybudowania tam hotelu i pokrycia stoku narciarskiego nawierzchnią igielitową dla całorocznego wykorzystania.</p>
1	2
<p>Cel 1.3. <i>Równoważenie i aktywizowanie rynku pracy.</i></p> <p>Powyższy cel ma doprowadzić do utrzymywania w stałej równowadze popytu na pracę z jej podażą. Zważywszy na zmienność podaży i popytu na rynku</p>	<p>1.3.1. Ustalenie trendów popytu na określoną pracę i dostosowanie kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych i centrach edukacji pod zapotrzebowanie rynku w dłuższym okresie czasu.</p> <p>1.3.2. Zapewnienie lepszego dostępu do publicznego systemu informacji i poradnictwa zawodowego, w tym dotyczącego adaptacji do zachodzących zmian gospodarczych, zmienności i różnorodności warunków zatrudnienia (zatrudnienie krótkookresowe, na część etatu, sezonowe, telepraca itp.).</p> <p>1.3.3. Ułatwianie pracodawcom zatrudniania pracowników poprzez organizowanie giełd i targów pracy, oferowanie pośrednictwa, bieżące diagnozowanie potrzeb rynku itd.</p> <p>1.3.4. Aktywizowanie osób pozostających bez pracy,</p>

<p>dóbr konsumpcyjnych i inwestycyjnych oraz dostosowywanie się do tej zmienności firm i wytwarzanych w nich produktów – jest to niezwykle trudne.</p> <p>Zachowanie równowagi utrudniają też wprowadzane do firm innowacje organizacyjne i technologiczne, wywołujące zmienność zapotrzebowania na pracę. Niemniej możliwe są działania mogące wspomagać zachowanie tej równowagi i aktywizować rynek pracy.</p> <p>Zamieszczony obok zestaw działań i przedsięwzięć rozwojowych wskazuje kierunki i niektóre sposoby wspomagania tej równowagi i aktywizacji.</p>	<p>zagrożonych i wykluczonych, ułatwianie wejścia na rynek pracy i utrzymania zatrudnienia.</p> <p>1.3.5. Upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących zwiększania i doskonalenia sposobów zatrudniania, w tym alternatywnych form pracy (patrz działanie 1.3.2.).</p> <p>1.3.6. Inicjowanie podejmowania prac interwencyjnych i robót publicznych, zwłaszcza w zakresie prostych technik realizacyjnych oraz prac społecznie użytecznych, staży i przygotowania zawodowego bezrobotnych.</p> <p>1.3.7. Wzmacnianie i wykorzystywanie miasta Chodzież i gminnych centrów ekonomicznych, mających większy niż inne ośrodki osadnicze potencjał gospodarczy i chłonność na pracę, a także wpływ na społeczno-gospodarczą aktywność otoczenia, do kreowania wzrostu zatrudnienia i stymulowania rozwoju całego powiatu.</p> <p>1.3.8. Zachęcanie pracodawców do stosowania, a pracobiorców do korzystania z wolontariatu, ułatwiającego nabycie wymaganych kwalifikacji, a potem zatrudnienie.</p> <p>1.3.9. Promowanie i stymulowanie zmian struktury gospodarczej wsi dla ograniczenia ukrytego tam bezrobocia i przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego tych jednostek osadniczych.</p> <p>1.3.10. Opracowanie i wdrożenie, w porozumieniu z ODR, Izłą Rolniczą i szkołami średnimi pakietu kursów kwalifikacyjnych, kierowanych do ludności rolniczej zamierzającej podjąć pracę poza gospodarstwem rolnym.</p>
1	2
<p><i>Cel 1.4.</i> <i>Zwiększenie efektywności instytucjonalnej obsługi rynku pracy.</i></p> <p>Praca służb publicznych obsługujących rynek pracy jest – zważywszy na rangę społeczną i zmienność tego rynku niezwykle trudna. Muszą więc one doskonalić własne umiejętności oraz instrumenty oddziaływania na rynek pracy. Powinny też współpracować z podmiotami komercyjnymi i społecznymi obsługi rynku pracy np. poprzez wspólną bazę danych dotyczących rynku pracy.</p> <p>Cel ten i jego realizacja temu wszystkiemu ma służyć.</p>	<p>1.4.1. Trafne diagnozowanie potrzeb rynku pracy, standaryzowanie usług świadczonych przez służby zatrudnienia oraz skuteczne realizowanie programów dotyczących zatrudnienia i promocji przedsiębiorczości.</p> <p>1.4.2. Inicjowanie powstawania partnerstw na rzecz zatrudnienia i rozwoju oraz ułatwianie pozyskiwania na to środków.</p> <p>1.4.3. Rozszerzanie współpracy z partnerami rynku pracy, a głównie z pracodawcami, szkołami i innymi placówkami kształcenia zawodowego, niepublicznymi agencjami zatrudniania bezrobotnych, służbami społecznymi itp.</p> <p>1.4.4. Stałe modernizowanie PUP dla dostosowania poziomu usług do standardów europejskich. Idzie tu o warunki lokalowe, sprzętowe, system informatyczny itd.</p> <p>1.4.5. Podnoszenie kwalifikacji pracowników obsługujących rynek pracy (m.in. poprzez realizację projektu „Doskonalsza kadra-doskonalsze usługi”.</p>

Cel strategiczny 2

Zwiększanie dostępności i spójności komunikacyjnej

Dostępność i spójność komunikacyjna danego terytorium i powiązane z nim otoczenia ma wielkie znaczenie społeczne: poprawia komfort życia, ułatwia dostęp do pracy i usług (publicznych i rynkowych), wzajemne komunikowanie się itd.

Podstawowym czynnikiem integrującym przestrzeń jest infrastruktura drogowa i okołodrogowa oraz związany z nią cały system transportowy, a także infrastruktura telekomunikacyjna, w tym teleinformatyczna. Poprawa i rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej to drugi, po przedsiębiorczości i zapewnieniu miejsc pracy, postulat zgłaszany przez lokalną społeczność w trakcie budowy Strategii.

Zmiana stanu infrastruktury komunikacyjnej i jej rozbudowa to kształtowanie warunków do lepszego życia i działalności społeczno-gospodarczej. Jest to domena państwa i samorządów, a w tym przypadku także jeden z priorytetów władz samorządowych powiatu.

Węzłami rozwoju lokalnego są: miasto Chodzież, z podstawową siecią usług i centra gmin. Realizacja niniejszego celu strategicznego powinna ułatwić dostęp do tych miejscowości i oferowanych w nich usług. Można się spodziewać, że poprawi to spójność terytorialną i społeczną powiatu, ułatwi dostęp do wszystkich innych zasobów w jego obszarze: gospodarczych, przyrodniczych i kulturowych, a przez to umożliwi, bądź ułatwi lepsze ich wykorzystanie dla dobra całej wspólnoty samorządowej i przyjezdnych, w tym turystów.

Podobną rolę odegra rozbudowa infrastruktury telekomunikacyjnej, a głównie teleinformatycznej; przyczyni się ona nadto do budowy społeczeństwa informatycznego i podniesienia jakości kapitału ludzkiego.

Cel będzie osiągnięty poprzez realizację celów operacyjnych 2.1. i 2.2., a ewentualnie też innych, które wykreuje przyszłość.

Cele operacyjne/ szczegółowe, których realizacja przyczyniać się będzie do osiągnięcia celu strategicznego 2 – „Zwiększanie dostępności i spójności komunikacyjnej”	Działania i przedsięwzięcia strategiczne, przy pomocy których zamierza się osiągnąć cele szczegółowe/ operacyjne
1	2
<i>Cel 2.1. Budowa/ przebudowa dróg i infrastruktury okołodrogowej oraz usprawnienie całego systemu transportu.</i> Poprawa jakości połączeń ma pierwszorzędne znaczenie dla wzmocnienia integracji terytorialnej, a	2.1.1. Budowa i modernizacja dróg powiatowych, w tym szczególnie o znaczeniu zwiększającym dostępność do centrów skupiających miejsca pracy i usługi publiczne. 2.1.2. Budowa i modernizacja infrastruktury okołodrogowej (zatoki, parkingi, chodniki, ścieżki pieszo-rowerowe itd.). 2.1.3. Usprawnianie transportu zbiorowego, dla

<p>zwłaszcza połączeń pomiędzy ośrodkami świadczenia usług rynkowych i społecznych, a ich terenowym zapleczem, w tym z obszarami wiejskimi. Rozbudowa infrastruktury, rozwijanie i integrowanie systemów transportu zbiorowego znacząco tę jakość poprawia.</p> <p>Realizacja celu przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usprawnienia i potanienia transportu oraz komunikacji zbiorowej, - wzrostu bezpieczeństwa użytkowników dróg, - większej mobilności społecznej (m. in. w poszukiwaniu pracy na dalszej odległości), - wzrostu aktywności inwestycyjnej i gospodarczej, - zwiększenia liczby turystów, - poprawienia spójności terytorialnej, ale też ekonomicznej i społecznej. 	<p>poprawienia i potanienia dostępu do dalszych miejsc pracy i młodzieży ponadgimnazjalnej do szkół oraz dla ograniczenia ruchu samochodowego na drogach.</p> <p>2.1.4. Skoordinowanie rozkładów jazdy dla zharmonizowania godzin dojazdów środkami transportu zbiorowego z godzinami pracy większości firm i z godzinami świadczenia usług publicznych.</p> <p>2.1.5. Poprawianie rozwiązań komunikacyjnych i inżynierii ruchu na drogach, zwłaszcza w większych jednostkach osadniczych.</p> <p>2.1.6. Budowa obwodnic i przebudowa dróg gminnych i powiatowych w Chodzieży dla aktywizacji obszarów miejskich i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego”.</p> <p>2.1.7. Budowa – wraz z gminami – odgałęzień dróg powiatowych do miejsc atrakcyjnych przyrodniczo, kulturowo i turystycznie.</p> <p>2.1.8. Zabieganie o udrożnienie szlaku wodnego na Noteci dla potrzeb transportu.</p>
1	2
<p>Cel 2.2. Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej.</p> <p>Cel ma przyczynić się do tworzenia społeczeństwa informatycznego, zgodnie z wytycznymi odnowionej Strategii Lizbońskiej i z celem horyzontalnym Strategii Rozwoju Województwa.</p> <p>Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013, który zgodnie z zasadą n+2 będzie realizowany do 2015 roku zakłada budowę lokalnych szkieletowych sieci szerokopasmowych i systemów bezprzewodowego dostępu do Internetu oraz realizację projektów z zakresu e-administracji, e-zdrowia, e-kultury, e-edukacji. Samorząd powiatowy powinien włączyć się w realizację, przynajmniej niektórych z tych projektów, w odniesieniu do jednostek, dla których jest organem prowadzącym.</p>	<p>2.2.1. Podłączenie do Internetu szerokopasmowego, tam gdzie sieci te powstaną, szkół ponadgimnazjalnych i innych jednostek świadczących usługi publiczne.</p> <p>2.2.2. Promowanie społeczeństwa informatycznego dla wszystkich.</p> <p>2.2.3. Rozpowszechnianie efektywnego wykorzystywania na obszarze powiatu technik informatycznych i wprowadzanie ich w jednostkach usług publicznych, dla ułatwienia korzystania z tych usług przez mieszkańców (np. MDK, szpital, szkoły, biblioteki).</p>

Cel strategiczny 3

Podniesienie jakości życia przez zapewnienie wszechstronnego rozwoju i kondycji zasobów ludzkich

Podnoszenie jakości życia wspólnoty lokalnej, zaspokajanie – w miarę możliwości – jej potrzeb i oczekiwań jest głównym zadaniem, żeby nie powiedzieć najważniejszym składnikiem misji władz samorządowych. Jakość życia społeczności lokalnej zależy od stanu otoczenia materialnego i zapewnienia pracy, czystego środowiska i zaspokojenia różnorodnych potrzeb: edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych, psychoruchowych i aktywności społecznej.

Poprawa stanu otoczenia materialnego (infrastruktury), wzrost przedsiębiorczości i dostępności pracy, zachowanie czystego i zdrowego środowiska oraz zaspokojenie pozostałych oczekiwań społecznych zgłaszane były jako priorytety podczas konsultacji w trakcie budowy Strategii.

Niektóre z tych postulatów uwzględniono przy wytyczaniu i formułowaniu pierwszego i drugiego celu strategicznego. Niniejszy, trzeci z kolei cel strategiczny przenosi pozostałe wnioski społeczne w swój zakres, a także – podobnie jak to miało miejsce przy poprzednich celach – w zakres celów szczegółowych i przyporządkowanych im działań realizacyjnych.

Cele pośrednie, zwane też szczegółowymi lub operacyjnymi, oznaczono numerami: 3.1., 3.2., 3.3., 3.4. Cele te i działania mające przyczynić się do ich osiągnięcia, w zależności od przyszłych potrzeb i uwarunkowań mogą być, w trakcie aktualizacji Strategii zmienione, uzupełniane o kolejne itd.

Cele operacyjne/ szczegółowe, których realizacja przyczyniać się będzie do osiągnięcia celu strategicznego 3 – „Podniesienie jakości życia przez zapewnienie wszechstronnego rozwoju i kondycji zasobów ludzkich”	Działania i przedsięwzięcia strategiczne (rozwojowe), przy pomocy których zamierza się osiągnąć cele operacyjne/ szczegółowe.
1	2
<p>Cel 3.1. <i>Zachowanie i ulepszanie środowiska przyrodniczego i kulturowego dla poprawy jakości życia obecnego i przyszłych pokoleń.</i></p> <p>Trwały, zrównoważony i stabilny rozwój danego terytorium może być zapewniony tylko wtedy, kiedy zaspokaja potrzeby nie tylko obecnej generacji, ale nie ogranicza tych potrzeb przyszłym pokoleniom. Dlatego też mamy obowiązek chronić i ulepszać środowisko życia człowieka – najpierw przyrodnicze, szczególnie trudne do odtworzenia, a potem kulturowe. Do ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego trzeba podchodzić całościowo i systemowo. Ujmować zjawiska, zwłaszcza przyrodnicze jako organiczną całość i jedność ze zjawiskami społecznymi, kulturowymi i gospodarczymi zachodzącymi w przestrzeni geograficznej. Ochrona i poprawa środowiska naturalnego i kulturowego jest zadaniem nakreślonego tu celu operacyjnego.</p>	<p>3.1.1. Kształtowanie świadomości społecznej począwszy od szkół w zakresie racjonalnego użytkowania i ochrony dóbr natury i kultury, zwłaszcza objętych ochroną prawną, wspieranie NGO w tym zakresie.</p> <p>3.1.2. Podejmowanie przedsięwzięć na rzecz ograniczenia emisji do środowiska substancji szkodliwych.</p> <p>3.1.3. Dokończenie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, w tym oświatowych w Chodzieży i promowanie tych czynności wśród innych użytkowników obiektów kubaturowych.</p> <p>3.1.4. Promowanie powszechnej wymiany eternitu na inne pokrycia dachowe i poszukiwanie źródeł sfinansowania tych operacji.</p> <p>3.1.5. Propagowanie wśród rolników, w partnerstwie z gminami, oddziałami ODR, ARiMR, Inspektorem Ochrony Roślin, stosowania Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, szczególnie w strefach przyrodniczo-wrażliwych (m. in. przy rowach i jeziorach) oraz proekologicznego, zintegrowanego rolnictwa; nagradzanie dobrych praktyk z tego zakresu.</p> <p>3.1.6. Promowanie i wspieranie systemu przydomowej segregacji odpadów komunalnych oraz ich recyklingu lub wykorzystania do produkcji bioenergii.</p> <p>3.1.7. Promowanie wyznaczonych w wojewódzkim planie zagospodarowania przestrzennego dla Doliny Noteci alternatywnych kierunków gospodarowania z</p>

	<p>wykorzystaniem zasad ekorozwoju.</p> <p>3.1.8. Opiekowanie się – w partnerstwie z gminami, a w miarę możliwości także z organizacjami pozarządowymi (np. z LGD) zabytkami, a w razie potrzeby ich rewitalizowanie.</p> <p>3.1.9. Promowanie i znakowanie miejsc lokalizacji zabytkowych obiektów natury i kultury oraz atrakcyjnych krajobrazów (miejsc widokowych).</p>
1	2
<p>Cel 3.2. Rozwój systemu edukacji.</p> <p>Rozwój intelektualny kapitału ludzkiego zależy od infrastruktury, bazy (w tym wyposażenia pracowni i warsztatów), zadysponowanej na rzecz edukacji oraz od umiejętnego jej wykorzystania i pomnażania we własnym zakresie przez szkoły, dzięki pomysłowości uczniów i nauczycieli. Zależy też od sprawności systemu kształcenia i jakości kadr nauczycielskich. Poziom wykształcenia lokalnej społeczności jest nieco niższy niż przeciętnie w kraju (więcej o około 5% osób z zaledwie podstawowym wykształceniem). Przywiązywanie więc wagi do edukacji przez władze samorządowe i Strategię jest społecznie uzasadnione. Edukacja to inwestycja, co najmniej tak ważna, jeśli nie bardziej, jak inwestycje materialne. Realizacja celu przy pomocy działań i przedsięwzięć strategicznych powinna zapewnić zmiany służące poprawie istniejącego stanu. Cel powinien być osiągnięty dzięki zintegrowanemu, partnerskiemu współdziałaniu samorządu i środowisk społecznych i szkolnych – nauczycielskich i uczniowskich.</p>	<p>3.2.1. Upowszechnianie średniego wykształcenia wśród młodzieży i dorosłych dla umożliwienia dalszego kształcenia lub zdobycia kwalifikacji zawodowych zwiększających skłonność do indywidualnej przedsiębiorczości zapewniającej rozwój powiatu i chłonność na innowacje oraz na środki unijne temu rozwojowi sprzyjające.</p> <p>3.2.2. Dostosowanie kształcenia ponadgimnazjalnego do potrzeb rynku pracy poprzez dostosowanie stosownej bazy szkolno-warsztatowej (techno-dydaktycznej), zmiany profilu kształcenia oraz zapewnienia dostępu do praktyk zawodowych w zakładach pracy, tworzenie mini przedsiębiorstw szkolno-ucznio-wskich, uczenie podstaw przedsiębiorczości i szacunku do przedsiębiorców.</p> <p>3.2.3. Sukcesywne udostępnianie szkołom szerokopasmowego dostępu do Internetu wraz z upowszechnianiem nauki informatyki.</p> <p>3.2.4. Zapewnienie ustawicznego kształcenia osób dorosłych, w tym osób odchodzących z rolnictwa i z zawodów tracących znaczenie, które zamierzają podjąć inną pracę.</p> <p>3.2.5. Rozwijanie doradztwa dla uczniów co do dalszego kształcenia lub wyboru pracy.</p> <p>3.2.6. Stworzenie systemu zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych umożliwiających rozwijanie uzdolnień i kształcenie umiejętności kluczowych, mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży pochodzącej z różnych środowisk.</p> <p>3.2.7. Wprowadzenie zajęć uczących umiejętnego korzystania z dziedzictwa natury, zwłaszcza w obszarach objętych ochroną prawną.</p> <p>3.2.8. Zapewnienie korzystania przez młodzież ponadgimnazjalną z publicznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.</p> <p>3.2.9. Stworzenie systemu ograniczającego migrację młodych, wykształconych i przedsiębiorczych ludzi z powiatu, m. in. poprzez: stypendia, zapewnienie warunków do uprawiania sportu, rekreacji, i wypoczynku (np. przez ułatwienia w korzystaniu ze stosownej infrastruktury publicznej), oraz do korzystania z dobrze funkcjonujących usług publicznych.</p> <p>3.2.10. Promowanie wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych postaw obywatelskich, aktywności społecznej np. poprzez: uczestnictwo w</p>

	<p>pracach organizacji pozarządowych, w tym sportowych, pracy w wolontariacie, wyróżnianie szczególnie aktywnych w tym zakresie uczniów, organizowanie wyborów do samorządów szkolnych, prawyborów do samorządów terytorialnych itd.</p> <p>3.2.11. Dbanie o jakość kadr nauczycielskich (np. wprowadzenie konkursów i rankingów nauczycieli, opracowywanie i wdrażanie programów autorskich, pozyskiwanie kadr inżynierskich z zakładów pracy do nauki zawodu i umożliwienie im zdobywania uprawnień pedagogicznych itd.).</p> <p>3.2.12. Rozwijanie współpracy pomiędzy uczniami z krajów partnerskich, między innymi w ramach projektu „Comenius”.</p>
1	2
<p>Cel 3.3. Promocja i ochrona zdrowia oraz zapewnienie pomocy społecznej.</p> <p>Zdrowie jest dla człowieka najważniejszą wartością. Na jego stan wpływają cechy wrodzone, prozdrowotny tryb życia i jakość usług medycznych. Niektóre osoby dotyka niepełnosprawność, a wiele rodzin inne przypadki spowodowane przez los. Troskę o zdrowie i instytucjonalną pomoc dotkniętym przez los ustawowo powierzono samorządom, w tym samorządowi powiatowemu oraz innym agendum państwowym, które świadcząc usługi medyczne i socjalne mają obowiązek z tymi samorządami współdziałać.</p> <p>Mieszkańcy powiatu zawierają w zasadzie terytorialnym instytucjom publicznym, domagają się jednak doskonalenia ich wzajemnej współpracy i ciągłego poprawiania świadczonych usług, do czego przyczyniać się też ma realizacja niniejszego celu.</p>	<p>3.3.1. Promowanie zdrowia, prozdrowotnego trybu życia, odżywiania się i zachowań oraz utrzymania czystości i idącej najczęściej z nią w parze estetyki otoczenia.</p> <p>3.3.2. Opracowywanie i wdrażanie, w zależności od zmieniających się potrzeb, programów profilaktyczno-leczniczych adresowanych do określonych grup społecznych, bądź koncentrowanych na określonych zagrożeniach zdrowotnych; wdrażanie tych programów powinno być łączone z coraz lepszym wykorzystaniem środków PO Kapitał Ludzki i szerokim ich upowszechnianiem, aby jak najwięcej osób z nich korzystało.</p> <p>3.3.3. Tworzenie, bądź współtworzenie w partnerstwach, ośrodków leczniczo-pielęgnacyjnych dla osób starszych i dla leczenia uzależnień.</p> <p>3.3.4. Rozbudowa Szpitala Powiatowego i dostosowanie do wymaganych standardów oddziałów: Położniczo-Noworodkowego i Rehabilitacyjnego.</p> <p>3.3.5. Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych i starszych przez stwarzanie możliwości aktywnego udziału w życiu społecznym, a młodości, dodatkowo, w szkolnych grupach integracyjnych.</p> <p>3.3.6. Udzielanie instytucjonalnej pomocy i opieki rodzinom i osobom jej potrzebującym, po rzetelnym rozpoznaniu konieczności tej pomocy.</p> <p>3.3.7. Stwarzanie warunków do życia i rozwoju dzieciom pozbawionym opieki naturalnych rodzin, przez wspieranie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>3.3.8. Zapewnienie wymaganych standardów świadczenia usług przez Dom Dziecka i Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą przez adaptację pomieszczeń i otoczenia do potrzeb, a także wygospodarowanie lub zakup mieszkań dla usamodzielniających się wychowanków.</p> <p>3.3.9. Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych w budynkach i innych obiektach użyteczności publicznej dla ułatwienia do nich</p>

	<p>dostępności osobom niepełnosprawnym.</p> <p>3.3.10. Przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez publiczną edukację i realizację programów profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>3.3.11. Utworzenie Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy, w celu zapewnienia czasowego pobytu i bezpieczeństwa osób znajdujących się w kryzysie.</p> <p>3.3.12. Powołanie Centrum Informacji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem, w tym osób niepełnosprawnych.</p> <p>3.3.13. Monitorowanie zagrożeń i analizowanie przypadków patologii w rodzinach oraz tworzenia wspólnych projektów profilaktycznych w partnerstwie PCPR-MOPS-NGO dla zapobiegania tym patologiom.</p> <p>3.3.14. Tworzenie systemu lokalnych korzyści dla pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym dla osób niepełnosprawnych.</p>
1	2
<p>Cel 3.4. <i>Stymulowanie działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej dla podniesienia jakości kapitału ludzkiego.</i></p> <p>Korzystanie z dobrodziejstw kultury jest duchową potrzebą człowieka, a uprawianie sportu i czynnej rekreacji – jego potrzebą psychoruchową, wzmacniającą przy okazji zdrowie. Społeczność lokalna oczekuje od samorządów, głównie gminnego, ale też powiatowego, zapewnienia warunków materialnych – infrastruktury i utrzymania jej w gotowości do świadczenia usług zaspokajających te potrzeby, bądź do udostępnienia na działalność społeczną.</p> <p>Aktywność samorządów w tym zakresie czyni obszary, którymi one zarządzają atrakcyjnymi nie tylko dla mieszkańców, ale też dla turystów i potencjalnych inwestorów.</p> <p>Realizacja niniejszego celu operacyjnego ma pomóc powiatowemu samorządowi i całej wspólnotie lokalnej w osiągnięciu sukcesu na tym polu.</p>	<p>3.4.1. Animowanie lokalnych inicjatyw kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych o zasięgu ponadgminnym.</p> <p>3.4.2. Inspirowanie i tworzenie partnerstw dla realizacji wspólnych przedsięwzięć w sferze kultury, sportu i rekreacji.</p> <p>3.4.3. Podjęcie, wspólnie z gminami i innymi podmiotami, inicjatywy powołania i prowadzenia Szkoły Muzyki i Sztuki o szerokim profilu kierunków muzycznych i sztuk plastycznych, w tym projektowania i zdobnictwa porcelany – markowego produktu powiatu.</p> <p>3.4.4. Rozbudowanie Młodzieżowego Domu Kultury w Chodzieży i dostosowanie do wymogów wynikających z pełnionych funkcji.</p> <p>3.4.5. Budowanie potencjału społecznego do absorpcji środków unijnych na działalność kulturalną i sportowo-rekreacyjną (tzw. „projekty miękkie”).</p>
1	2
<p>Cel 3.5. <i>Budowanie społeczeństwa obywatelskiego dla wzmocnienia integracji i utrwalenia lokalnej tożsamości.</i></p> <p>Aktywność życiowa i społeczna są przyrodzonymi cechami gatunku ludzkiego. Wynika ona z potrzeby samorealizowania się ludzi. Ma wpływ na kształtowanie indywidualnych i zbiorowych postaw i zachowań. Tworzy też społeczne i obywatelskie wartości, a wśród nich takie jak branie</p>	<p>3.5.1. Prowadzenie edukacji obywatelskiej oraz wspieranie aktywności indywidualnej (wolontariatu) i społecznej mieszkańców na rzecz własnego środowiska i całej wspólnoty powiatu.</p> <p>3.5.2. Wzmacnianie systemu komunikacji społecznej dla lepszego przepływu informacji między samorządem a organizacjami pozarządowymi.</p> <p>3.5.3. Angażowanie organizacji społecznych do współrealizacji zadań powiatu i wspieranie finansowe tej realizacji.</p> <p>3.5.4. Promowanie dorobku organizacji non profit</p>

współodpowiedzialności za losy wspólnoty powiatu i zamieszkałego przez nią terytorium, podtrzymywanie międzyludzkich więzi i grupowej solidarności, utrwalanie lokalnej tożsamości społeczno-kulturalnej itd. Uprawianie działalności społecznej jest więc ze wszech miar pożądane, a realizacja celu ma tę działalność wzbogacić i umocnić fundamenty społeczeństwa obywatelskiego, w którym obywatel jest orędownikiem interesów publicznych i głosicielem publicznej opinii.	przynoszących najmniejszym nakładem środków samorządowych najwięcej korzyści dla lokalnej wspólnoty. 3.5.5. Budowanie potencjału społecznego dla pozyskiwania i spożytkowania środków unijnych na wszelkiego rodzaju działalność indywidualną i zbiorową, służącą rozwojowi powiatu.
---	---

Cel strategiczny 4

Aktywne uczestnictwo samorządu powiatowego w wieloszczeblowym systemie zarządzania i promocji powiatu oraz zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego na jego terytorium

Funkcjonowanie każdej wspólnoty społecznej wymaga utrzymywania sprawnej, darzonej zaufaniem, władzy publicznej i służb zapewniających porządek i bezpieczeństwo. Państwo i jego struktury, w tym samorządowe i różnego rodzaju agendy, bądź instytucje, powoływane są m. in. po to, aby zapewnić jej wspólnocie należytą obsługę, także administracyjną, promocję prowadzonej przez tę wspólnotę działalności oraz poczucie jej bezpieczeństwa. Człowiek żyjący we wspólnocie musi mieć pewność, że w trudnych, nadzwyczajnych sytuacjach może na państwo liczyć. Że służyć mu ono będzie pomocą, zapobiegać i łagodzić skutki klęsk żywiołowych, bądź spowodowanych ludzką działalnością, zapobiegać przestępczości lub ją zmniejszać.

Powiat dysponuje, adekwatnymi do pełnionej funkcji, zasobami instytucjonalnymi, to jest jednostkami organizacyjnymi świadczącymi różnego typu usługi publiczne, łącznie z usługami administracyjnymi i usługami służb zespolonych. Wymienione zasoby – obok dóbr natury i kultury oraz szeroko pojmowanej infrastruktury i kapitału ludzkiego – są głównymi potencjałami rozwojowymi powiatu. Takimi widzi je też lokalna społeczność. Samorząd powiatu ma tego wszystkiego świadomość. Przenosi więc w proces formułowania czwartego z kolei celu strategicznego problematykę efektywnego i sprawnego funkcjonowania służb publicznych w nadziei, że jego realizacja przyczyni się do udoskonalenia ich pracy i spełnienia społecznych oczekiwań.

Cel będzie osiągany poprzez realizację celów szczegółowych 4.1., 4.2., i 4.3., a te – poprzez przyporządkowane im działania i przedsięwzięcia rozwojowe (strategiczne). Cele szczegółowe i działania mogą zostać w przyszłości, wskutek aktualizacji Strategii zredefiniowane, bądź uzupełnione o kolejne.

<p>Cele operacyjne/ szczegółowe, których realizacja przyczyniać się będzie do osiągnięcia celu strategicznego 4 – „Aktywne uczestnictwo samorządu powiatowego w wieloszczeblowym systemie zarządzania i promocji powiatu oraz zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego na jego terytorium.”</p>	<p>Działania i przedsięwzięcia strategiczne, przy pomocy których zamierza się osiągnąć cele operacyjne (szczegółowe).</p>
<p>1</p>	<p>2</p>
<p><i>Cel 4.1. Sprawne kierowanie powiatem.</i></p> <p>Pomimo wieloszczeblowego systemu zarządzania terytoriami, jaki obowiązuje w naszym państwie (autonomiczne szczeble regionów, powiatów i gmin) samorząd powiatu, będący organem wiodącym w powiecie jest uprawniony do sterowania procesami rozwojowymi na całym jego terytorium. Rola wiodąca przysługuje mu z tego tytułu, że reprezentuje on całą wspólnotę powiatu, w tym także wspólnoty gmin. Powiat korzystając z uprawnień koordynacyjnych jednostki wiodącej, z ustawowych kompetencji i kreatywności, z porozumień partnerskich z gminami i innymi podmiotami – może wiele zdziałać w zakresie kierowania powierzonym mu terytorium, promocji jego zasobów i działalności społeczno-gospodarczej. Wskazane obok działania rozwojowe powinny pomóc powiatowi osiągnąć cel i zwiększyć spójność społeczną w powierzonym mu obszarze i stopień zadowolenia mieszkańców z jego działalności.</p>	<p>4.1.1. Realizowanie misji powiatu z wykorzystaniem działań rozwojowych i integracyjnych, o których niżej oraz wskazań systemu realizacji Strategii zamieszczonych w rozdziale VIII. W szczególności dotyczy to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenia warunków do skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji przedsięwzięć oraz działań rozwojowych i wyrównawczych ukierunkowanych terytorialnie (np. wyrównywanie różnic pomiędzy miastem Chodzież, a obszarami wiejskimi) dla ułatwienia dostępu do usług publicznych i zapobiegania marginalizacji subterytoriów, - budowania współpracy i sieci partnerstw oraz czynne uczestnictwo w tych partnerstwach, łącznie z partnerstwem na rzecz realizacji kontraktów terytorialnych, - koordynowania, z racji posiadanego statusu jednostki wiodącej, wszelkich poczynań na terytorium powiatu i wspieranie tych poczynań, także w zakresie gazyfikacji i reelektryfikacji, - stymulowania i wspierania inicjatyw służących rozwojowi lokalnemu, - zwiększania potencjału instytucji świadczących usługi publiczne, w tym administracji powiatu, - planowania rozwoju oraz wdrażanie planów (strategii, programów itp.) i pozyskiwanie środków na ich realizację, - wprowadzenia wieloletniego planowania finansowego, - reagowania na zagrożenia, - zapewnienia przepływu informacji między powiatem a gminami i innymi jednostkami organizacyjnymi, - czuwania nad efektywnym wykorzystaniem potencjałów powiatu i systematycznego ich promowania, z wykorzystaniem działań przewidzianych dla osiągnięcia celu 4.2., - wzbogacania wizerunku i marki powiatu oraz ich promowania. <p>4.1.2. Doskonalenie pracy Starostwa i jednostek organizacyjnych powiatu, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie sprawności decyzyjnej i wykonawczej pracowników Starostwa i jednostek organizacyjnych powiatu,

	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie profesjonalności kadr administracyjnych powiatu i zarządzanie nimi przez system bodźców, - umożliwienie obywatelom pełnego dostępu do informacji, - stosowanie przez administrację powiatu zasad good governance, przewidujących: otwarcie na ludzi (służebność) i sprawy, systematyczność, odpowiedzialność, skuteczność i uczestnictwo w dialogu społecznym.
1	2
<p>Cel 4.2. <i>Promowanie wizerunku powiatu i działalności prowadzonej w oparciu o jego zasoby.</i></p> <p>Powiat mając z jednej strony bogate zasoby i atrakcyjne walory przyrodniczo-krajobrazowe, a z drugiej – niewykorzystany ich potencjał, uznaje promocję swego obszaru za jeden z celów operacyjnych.</p> <p>Promocja to propagowanie wszystkich dóbr materialnych i niematerialnych powiatu, to upowszechnianie, reklamowanie czegoś co powinno być znane. W tym przypadku ma ona sprawić, by powiat stał się rozpoznawalny i wyróżniający się spośród innych poprzez swoje przewagi konkurencyjne: unikalną przyrodę, szlaki turystyczne (wodne, piesze, rowerowe, konne itd.), wielokulturową historię i tradycję, dobre położenie wobec dróg, przyjazne nastawienie samorządów: powiatowego i gminnych oraz otoczenia społecznego dla wszelkiej działalności, a działalności gospodarczej, w tym turystycznej w szczególności, docenianie tej działalności i jej produktów. Samorząd powiatowy jest i pozostanie motorem sprawczym rozwoju na obszarze swego działania. Przy ograniczonych środkach finansowych i możliwościach zarządczych wobec innych podmiotów, promowanie powiatu, jego zasobów, przyjaznych dla środowiska inwestycji, produktów i usług oraz społecznych wartości jest – obok koordynacji działań i transferu informacji – jednym z narzędzi wspomagania tego rozwoju. Promocja to też inwestycja.</p> <p>Poprzez realizację tego celu zostaną wyeksponowane endogeniczne potencjały tkwiące w powiecie i sposoby ich wykorzystania. Pomocne w tym będzie także upowszechnianie treści Strategii rozwoju powiatu, która te potencjały identyfikuje i wskazuje propozycje ich spożytkowania.</p>	<p>4.2.1. Umieszczanie tablic informacyjnych i znaków rozpoznawczych powiatu przy jego granicach, na poboczach dróg, przy parkingach, szlakach turystycznych i innych węzłowych punktach.</p> <p>4.2.2. Umieszczanie, w miejscach kluczowych, tablic reklamujących powiat, np. w sposób następujący: „Jesteś w powiecie chodzieskim – krainie unikalnej natury i bogatej przeszłości. Uszanuj to miejsce i przebywaj w nim jak najdłużej”.</p> <p>4.2.3. Korzystanie ze zróżnicowanych form promocji powiatu: bardziej lub mniej aktywnych. Organizowanie kampanii prasowych, telewizyjnych, radiowych, konferencji i wykorzystywanie w promocji wszystkich technik (np. reklam, public relation, publicity), uczestniczenie w ponadlokalnych targach promocyjnych, wydawanie folderów promujących walory powiatu, reklamowanie tych walorów na stronach internetowych itd.</p> <p>4.2.4. Promowanie powiatu i znajdujących się w nim miejsc atrakcyjnych turystycznie i kulturowo w systemie informacji geograficznej GIS, umożliwiając zainteresowanym pozyskiwanie aktualnych, wielowymiarowych danych.</p> <p>4.2.5. Upublicznianie informacji o tym co się w powiecie dzieje wśród mieszkańców, aby stawali się ambasadorami powiatu i jego osiągnięć wobec obcych.</p> <p>4.2.6. Wyszukiwanie, selekcjonowanie i nagradzanie dobrych praktyk i przykładów różnorodnej działalności prowadzonej na bazie lokalnych zasobów.</p> <p>4.2.7. Upowszechnianie produktów turystycznych i grupowych ofert urozmaicających pobyt turystom i rekreantom, np. w ramach organizowania kilkudniowych pobytów w różnych gospodarstwach agroturystycznych z wymianą usług świadczonych przez każde z nich.</p> <p>4.2.8. Promowanie inwestycji i oferowanych przez samorządy gminne i powiatowy zachęt inwestycyjnych oraz wykazywanie partnerów bądź źródeł wsparcia tych inwestycji.</p> <p>4.2.9. Promowanie dywersyfikacji działalności wiejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem eko- i agroturystyki oraz zachęcanie mieszkańców wsi do atrakcyjnego urządzania i estetyzacji zagrod oraz</p>

	<p>centrów wsi i miejsc mających znaczenie dla wspólnoty wiejskiej.</p> <p>4.2.10. Promowanie tożsamości wspólnot lokalnych i wiejskiego stylu życia, połączonego ze zdrowym żywieniem.</p> <p>4.2.11. Promowanie powiązań kooperacyjnych, partnerstw i organizacji społecznych oraz osiągniętych przez nie – w zakresie swojej działalności – sukcesów.</p> <p>4.2.12. Wspomaganie promowania działań objętych zakresem kompetencji gmin oraz innych instytucji i jednostek organizacyjnych funkcjonujących w powiecie.</p> <p>4.2.13. Stworzenie, w partnerstwie z innymi podmiotami, powiatowego systemu usług na rzecz rozwoju, na wzór Krajowego Sytemu Usług.</p> <p>4.2.14. Wydawanie i rozpowszechnianie katalogów ofert z różnymi propozycjami współpracy, kalendarza wydarzeń kulturalnych, folklorystycznych, sportowych i rekreacyjnych itd.</p> <p>4.2.15. Upowszechnianie Strategii i jej celów.</p>
1	2
<p><i>Cel 4.3.</i> <i>Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa publicznego.</i></p> <p>Państwo i jego agendy powoływane są m. in. po to, aby zapewnić porządek społeczny i bezpieczeństwo obywateli; aby zapobiegać klęskom i zdarzeniom dotyczącym ludzkie zbiorowości i pojedyncze osoby. Zapobiegać, a gdy to nie wystarczy – służyć im pomocą.</p> <p>Podejmujące się tej pomocy służby publiczne dysponować muszą odpowiednimi środkami oddziaływania. Samorządy mogą i powinny wspomagać i uzupełniać działania tych służb. Realizacja celu ma temu służyć.</p>	<p>4.3.1. Opracowywanie i realizowanie programów prewencyjnych dla poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.</p> <p>4.3.2. Optymalizowanie działań ratowniczych.</p> <p>4.3.3. Udzielanie służbom zespolonym (policji, straży pożarnej, jednostkom ratownictwa itd.) wsparcia, w tym na doposażenie w tabor samochodowy, sprzęt specjalistyczny, na utrzymanie obiektów itp.</p> <p>4.3.4. Przebudowywanie bądź budowanie bezpiecznej infrastruktury drogowej i ośrodkowej, w tym właściwego profilowania jezdni, montażu świateł i oznakowań, wyznaczanie ścieżek rowerowych i monitorowanie miejsc wrażliwych na niebezpieczeństwo komunikacyjne oraz podejmowanie innych działań ograniczających niebezpieczeństwa związane z ruchem pojazdów.</p> <p>4.3.5. Upowszechnianie i promowanie bezpiecznych zachowań użytkowników dróg.</p> <p>4.3.6. Zapewnienie pomocy konsumentom w dochodzeniu należnych im praw.</p>

VIII. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII (streszczenie)

1. Instrumenty instytucjonalno-prawne kształtowania struktur przestrzennych.
2. Koordynowanie przez powiat jako jednostki wiodącej działalności partnerów strategicznych i pozostałych uczestników realizacji Strategii.

Komentarz do pkt 1 i 2:

Budowa spójnej infrastruktury, nie tylko drogowej, wymaga współdziałania władz różnego poziomu zarządzania krajem (rząd, województwo, powiat, gmina). Strategia wskazuje więc na konieczność wzajemnego uzgadniania planów i koordynowania poczynań przy realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć. Przydatne w tym celu są partnerstwa samorządów różnych szczebli, a w przypadku tej infrastruktury, która może przynosić korzyść nie tylko całej społeczności lokalnej, ale także korzyść przedsiębiorcy, pożądane jest partnerstwo publiczno-prywatne. Strategia wskazuje korzyści z takich partnerstw dla powiatu i możliwe pola współdziałania partnerskiego z rolą koordynacyjną powiatu w roli głównej.

3. Instrumenty programowo-wdrożeniowe Strategii. Strategia będzie realizowana z wykorzystaniem działań nakierowanych na osiągnięcie celów. Działania będą dobierane przez organy samorządu powiatowego w zależności od pilności potrzeb, posiadanych środków pieniężnych itp., a wdrażane poprzez programy operacyjne o krótszym horyzoncie czasowym niż Strategia.

4. Instrumenty (ramy) finansowe Strategii. Powiat zgodnie z wieloletnią prognozą finansową przyjętą przez jego organy ma ograniczone możliwości finansowania przedsięwzięć. Dlatego też Strategia przewiduje udział w ich współfinansowaniu środków zewnętrznych (unijnych, rządowych, partnerów prywatnych, innych samorządów) oraz efektywne wykorzystanie i wydatkowanie własnych funduszy.

5. Monitoring, miary osiągania celów, ewaluacja i aktualizacja Strategii. Monitoring będzie prowadzony systematycznie i w oparciu o niego dokonywana okresowa ocena realizacji Strategii, z wykorzystaniem wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania wskazanych w rozdziale VIII dokumentu strategicznego. Strategia jest dokumentem żywym dlatego nie wyklucza się jej aktualizacji jeżeli będą ku temu racjonalne przesłanki. Wskazany jest jednak w tym zakresie umiar, który pozwoli ujawnić się dobroczynnym skutkom realizacji celów. Z drugiej strony nie można dopuścić do rozchodzenia się założeń Strategii z jej realizacją i trzeba będzie albo wspomóc realizację tych założeń albo zmienić założenia.

6. Komunikacja społeczna – konsultacja i upowszechnianie Strategii. Strategia powstała z udziałem lokalnej społeczności (konsultacje i ankietyzacja) i społeczność ta będzie informowana o jej realizacji i zachęcana do aktywnego, jakkolwiek dobrowolnego obywatelskiego uczestnictwa w tej realizacji, np. w swoim najbliższym otoczeniu.

IX. Wyciąg z Programu Operacyjnego na lata 2011-2015

Załącznik 1. Stanowi wykaz przedsięwzięć ujętych w Wieloletnim Planie Finansowym do realizacji na lata 2011-2013.

Załącznik 2. Stanowi wykaz przedsięwzięć priorytetowych dla Powiatu Chodzieskiego.

